

Okruhy ke SZK NMgr.

II/ Historiografie

- 1) Vliv antické civilizace a písemnictví na středověkou a raně novověkou západo- a středoevropskou historiografii
- 2) Dějepisectví v období středověku na Zápádě (l. 500–1500; obecná charakteristika, typy písemné tvorby, jazyky a jejich vliv na recipienty, oblastní rozdíly v tvorbě napříč Evropou)
- 3) Vliv středověkého dějepisectví na představy o světě a společnosti
- 4) Středověký dějepisec jako typ intelektuála (jeho sociální status, vzdělání, rozhled a jeho limity)
- 5) Humanistické dějepisectví – jeho středověké kořeny i nové myšlenky (obecná charakteristika, typy písemné tvorby, jazyky a jejich vliv na recipienty, oblastní rozdíly v tvorbě napříč Evropou)
- 6) Byzantské dějepisectví a jeho vlivy na myšlení západo- a středoevropských intelektuálů
- 7) Vývoj historiografie na Zápádě v 17. a první polovině 18. století (obecná charakteristika, typy písemné tvorby, jazyky a jejich vliv na recipienty, oblastní rozdíly v tvorbě napříč Evropou)
- 8) Vliv osvícenství na evropské dějepisectví (uved'te minimálně na třech konkrétních případech)
- 9) Dějepisectví v první polovině 19. století – vliv romantismu a doznívání osvícenství (obecná charakteristika, typy písemné tvorby, jazyková otázka, oblastní rozdíly v tvorbě napříč Evropou)
- 10) Historik jako profese v Evropě 18. a 19. století
- 11) Ideologie nacionalismu a jeho vliv na evropské dějepisectví v 19. a 20. století
- 12) Marxismus jako filosofický směr ovlivňující evropské i severoamerické dějepisectví
- 13) Dějepisectví pod vlivem marxisticko-leninské ideologie ve 20. století
- 14) Fašismus a nacismus usměřňující práci historiků (uved'te společné i rozdílné rysy pro Itálii a nacisty ovládanými územími)
- 15) Hlavní směry historiografického bádání v západní Evropě a severní Americe 20. století
- 16) Postavení historiografie v rámci společenských věd v Evropě na konci 20. a v prvních dvou dekádách 21. století
- 17) Moderní českojazyčné dějepisectví 19. století a jeho hlavní myšlenky
- 18) Vznik Československa a jeho vliv na českou a slovenskou historiografii v průběhu 20. století

- 19) Změna režimu v listopadu 1989 jako hlavní hybatel v české historiografii (nová metodologie, nové směry a okruhy v bádání, generační obměna)
- 20) Dějepisectví na území českých zemí od středověku po současnost jako téma v dílech historiků

III/ Povinně volitelná část:

1) Moderní archivnictví

Okruhy:

- Pomocné vědy historické.

- 1) Metodologické přístupy v diplomatice středověku
- 2) Metodologické přístupy v diplomatice raného novověku
- 3) Metodologické přístupy v diplomatice 20. století
- 4) Metodologické přístupy a střety v paleografii během 19. až 21. století
- 5) Kalendář jako kulturní fenomén a jeho proměny od starověku po současnost
- 6) Proces a formy koroborace v závislosti na době a prostředí
- 7) Význam PVH pro práci historika
- 8) Výzkum rukopisů i starých tisků a kulturní přínos tohoto výzkumu pro evropské dějiny
- 9) Význam státního znaku (obecně, konkrétní příklad na českém státním znaku a jeho vývoji)
- 10) Erby v kultuře středověku a raného novověku
- 11) Jazyky v písemných dokumentech z českých zemí a jejich významová hodnota v dané době
- 12) Přehled pramenů a literatury k dějinám jednotlivých PVH

- Archivnictví s důrazem na praxi a státní správu.

- 1) Archivnictví v Československu a České republice ve 20. století (vývoj, osobnosti, legislativa)
- 2) Vývoj archivnictví v Evropě od středověku po současnost (důraz na německojazyčný prostor, Francii, Velkou Británii, Vatikán, Polsko, Maďarsko)
- 3) Archiv jako instituce, soustava archivů v ČR a jejich členění
- 4) Rozdíly a shody mezi soukromími a veřejnými archivy
- 5) Archiválie (definice, kategorizace, legislativa, důvody pro ochranu archiválií)
- 6) Digitální a analogové archiválie (rozdílnost a shodnost jejich problematiky)

- 7) Pravidla pro zřizování a technické, bezpečnostní a organizační zásady archivních budov, depozitářů archivů a spisoven
- 8) Spisová služba, evidence a ukládání dokumentů u soukromoprávních původců, ISO 9001.
- 9) Elektronické systémy spisové služby a Systémy pro správu dokumentů: DMS (problematika nasazení, typologie atp.).
- 10) Problematika elektronických dokumentů ve spisové službě, nástroje elektronické verifikace a autentizace dokumentů.
- 11) Datové schránky v ČR
- 12) Zpřístupňování digitálního obsahu pro různé typy mobilních zařízení
- 13) Zákon o veřejných zakázkách, problematika přípravy zadávací dokumentace
- 14) Digitalizace 2D a 3D předloh.
- 15) Publikování textů v elektronické podobě. Nástroje a formáty pro publikování elektronických textů pro různé typy zařízení.

2) Pomocné vědy historické

Okruhy:

- *Pomocné vědy historické a archivní teorie.*

PVH

Viz III/1 PVH

Archivní teorie

- 1) Archivnictví v Československu a České republice ve 20. století (vývoj, osobnosti, legislativa)
- 2) Vývoj archivnictví v Evropě od středověku po současnost (důraz na německojazyčný prostor, Francii, Velkou Británii, Vatikán, Polsko, Maďarsko)
- 3) Archiválie (definice, kategorizace, legislativa, důvody pro ochranu archiválií)
- 4) Archiv jako instituce, soustava archivů v ČR a jejich členění
- 5) Digitální a analogové archiválie (rozdílnost a shodnost jejich problematiky)
- 6) Rozdíly a shody mezi soukromými a veřejnými archivy
- 7) Elektronické systémy spisové služby a Systémy pro správu dokumentů: DMS (problematika nasazení, typologie atp.).
- 8) Zákon o veřejných zakázkách, problematika přípravy zadávací dokumentace

- Státní správa do roku 1848.

- 1) Územní vývoj českých zemí do roku 1848
- 2) Úděly, kastelánství, hradska soustava, poprávci a krajské zřízení do roku 1848
- 3) Královské a dvorské úřady a úředníci, jejich postupná přeměna v zemské úřady a úředníky
- 4) Zemské a dvorské soudnictví do poloviny 19. století
- 5) Vývoj české královské kanceláře do 18. století
- 6) Finanční a hospodářská správa královského majetku do roku 1848/49
- 7) Panovnícký dvůr prismaticem evropského výzkumu (jednotlivé pohledy evropských badatelů na různé evropské dvory a jejich srovnání s dvorem českých králů ve středověku a raném novověku)
- 8) Centrální habsburské úřady v raném novověku (politické, správní, soudní, válečné, hospodářské)
- 9) Patrimoniální správa českých zemí ve středověku a raném novověku a její souvislost s českým a emfyteutickým právem
- 10) Počátky a měnící se postavení měst ve společnosti českých zemí od středověku po polovinu 19. století